

Leerblad over het korter schrijven van woorden

Theorie woorden korter schrijven

In het dagelijks leven worden veel woorden verkort. Er zijn vijf manieren hoe je dit kan doen: *met een afkorting, een letterwoord, een initiaalwoord, een verkorting en een symbol.* Al deze manier worden hieronder toegelicht.

Afkortingen

Afkortingen als: *a.u.b., enz., d.m.v.* en *blz.* kom je vast regelmatig tegen. Voor het schrijven van afkortingen gelden de volgende regels:

- Afgekorte woorden die je daadwerkelijk als woord uitspreekt, krijgen een punt. Bijvoorbeeld: *enzovoort > enz. of bladzijde > blz.*

**aanstaande* is een uitzondering! Dit komt doordat *aanstaande* met één punt (*as.*) te verwarren is met *as* (met alle betekenissen van dat woord). Dus *aanstaande* wordt als volgt afgekort: *a.s.*;

- Afgekorte woordgroepen krijgen een punt achter elk woord. Voorbeelden hiervan zijn: *door middel van ⇒ d.m.v. of in verband met ⇒ i.v.m.*;

- Je schrijft afkortingen zoveel mogelijk met kleine letters, tenzij:

- de afkorting een naam is: *ANWB, EU*;
- de afkorting een wet aangeeft: *AOW*;
- de afkorting een eerbiedig persoon o.i.d. aangeeft: *Z.M.* (Zijne Majesteit);
- de afkorting een ziekte is, bijvoorbeeld: *MKZ* (mond- en klauwzeer);

*Je schrijft een eigenlijk alleen een hoofdletter wanneer deze in het oorspronkelijke woord ook voorkomt.

- In zakelijke brieven of in verslagen worden afkortingen uitgeschreven! Er staan dus geen afkortingen in zakelijke brieven en verslagen.

Letterwoord

Een *letterwoord* bestaat uit de eerste letters van een naam of een woordgroep. Je spreekt deze uit als een **woord**. Je gebruikt hier geen punten en alleen een hoofdletter wanneer je die bij het oorspronkelijk woord ook gebruikt. Voorbeelden van letterwoorden zijn:

- *pin* ⇒ betekent: *persoonlijk* (je zegt echt: *pin* en geen *p-i-n*)
- *havo* ⇒ betekent: *hogere algemeen voortgezet onderwijs* (je zegt echt: *haavoo* en geen *h-a-v-o*)

- *Wajong* ⇒ betekent: *Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten* (je zegt echt: *Waajong*)
- *VUT* ⇒ betekent: *Vervroegde UitTreding* (je zegt echt: *VUT* en geen *V-U-T*)
- *arbo* ⇒ betekent: *arbeidsomstandigheden* (je zegt echt: *arbo* en geen *a-r-b-o*)

Indien een letterwoord wordt gecombineerd met een ander woord komt er **geen koppelteken**:
pincode - havoklas - arbodienst

Initiaalwoord

Een *initiaalwoord* bestaat uit de eerste letters van een naam of een woordgroep. Je spreekt deze alleen niet uit als een *woord*. Je spreekt een initiaalwoord uit als **losse letters**. Voorbeelden van initiaalwoorden zijn:

- *btw* ⇒ betekent: *belasting voor de toegevoegde waarde* (je zegt echt: *bee-tee-wee*)
- *NS* ⇒ betekent: *Nederlandse Spoorwegen* (je zegt echt: *en-es*)
- *vwo* ⇒ betekent: *voorbereidend wetenschappelijk onderwijs* (je zegt echt: *vee-wee-oo*)
- *wc* ⇒ betekent: *water closet* (je zegt echt: *wee-cee*)

Indien een letterwoord wordt gecombineerd met een ander woord komt er **wel een koppelteken**:
BMW-dealer, CDA-lid, bh-bandje, vmbo-leerling, wc-rol.

Verkorting

Een verkorting bestaat uit een of meer (delen van) lettergrepen van een woord. Voorbeelden van verkortingen zijn:

- *airco* ⇒ betekent: *airconditioning*
- *wifi* ⇒ betekent: *wireless fidelity*
- *aso* ⇒ betekent: *asociaal*

Symbool

Symbolen worden vaak gebruikt voor wetenschappelijke begrippen, een eenheid of valuta. Voorbeelden van symbolen zijn:

- *g* ⇒ betekent: *gram* (afkorting *gr.*)

- $s \Rightarrow$ betekent: seconde (afkorting *sec.*)
- $V \Rightarrow$ betekent: Volt
- $GB \Rightarrow$ betekent: gigabyte
- $ml \Rightarrow$ betekent: milliliter
- $\text{€} \Rightarrow$ betekent: euro

De schrijfwijze van symbolen zijn nationaal en/of internationaal afgesproken. Sommige symbolen kennen ook een afkorting (zie *gram* en *seconde*). Bij de afkorting wordt er *wel* een punt gebruikt en bij het symbool wordt *geen* punt gebruikt.